

MÜTERCİM-TERCÜMANLIK BÖLÜMLERİNDEKİ AKADEMİK ÇEVİRİ EĞİTİMİ VE ÇEVİRİ SEKTÖRÜNÜN BEKLENTİLERİ HACETTEPE VE SAKARYA ÜNİVERSİTELERİ ÖRNEĞİNDE

ACADEMIC TRANSLATION EDUCATION IN TRANSLATION AND INTERPRETING DEPARTMENTS AND THE EXPECTATIONS OF THE TRANSLATION SECTOR FOR THE EXAMPLE OF HACETTEPE AND SAKARYA UNIVERSITY

Hayriye YÜKSEL BAĞDATLI *¹

*Araştırma Makalesi / Geliş Tarihi: 17.05.2022
Kabul Tarihi: 30.06.2022*

Öz

Çevirmenlik mesleği günümüzde öne çıkan meslekler arasında yer almaktadır. Çeviri artık yalnızca dilsel bir araç değil hem eğitim alanında hem de sektörde karşımıza bir disiplin olarak çıkmaktadır. Bu çalışma, çeviribilim ya da mütercim tercümanlık bölümlerindeki akademik çeviri eğitimi doğrultusunda yetiştirilen çevirmen adayları ile çeviri sektöründe aranan çevirmen profillerinin birbirleriyle uyuşup uyuşmadığını tespit etmek amacıyla yapılmıştır. Çeviri sektörünün beklentileri; 2021 çevirmen adayları ilanlarına bakılarak belirlenmiş; istenilen diller, hangi uzmanlık alanlarında çeviriler yapıldığı, istenilen eğitim durumları ve tecrübeler gibi konulara değinilmiştir. Çalışmada, nitel araştırma yöntemlerinden doküman inceleme yöntemi kullanılmış, veriler bu sayede elde edilmiştir. Türkiye'nin en aktif ve en bilinen sitesi olması açısından "www.kariyer.net" sitesi tercih edilmiştir. Ayrıca içerik analizi yöntemi kullanılarak üniversitelerin 2020-2021 yılında ÖSYM'de başarı sıralamasına giren tercümanlık ya da Çeviribilim bölümlerinin program çıktıları incelenerek analiz yapılmıştır. Elde edilen bulgular doğrultusunda bu konudaki görüşlere sonuç bölümünde yer verilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Akademik Çeviri Eğitimi, Çeviri Sektörü, Çevirmen Profilleri.

JEL Sınıflaması: I20, I21, I29

Abstract

The translation profession is one of the prominent professions today. Translation is no longer just a linguistic tool, but a discipline both in the field of education and in the sector. This study was carried out to determine whether the profiles of translator candidates trained in the direction of academic translation education in translation studies or translation and translation departments and the translator profiles sought in the translation sector match each other. The expectations of the translation industry; 2021 translator candidates were determined by looking at their postings; Subjects such as the desired languages, the areas of expertise in which translations are made, the desired educational status and experiences are mentioned. In the study, the document review method, one of the qualitative research methods, was used, and the data were obtained in this way. The site "www.kariyer.net" was chosen as it is the most active and well-known site in Turkey. In addition, using the content analysis method, the program outputs of the translation or Translation Studies departments of the universities, which were in the success ranking in 2020-2021 in OSYM, were analyzed and analyzed. In line with the findings obtained, opinions on this subject are included in the conclusion section.

Keywords: Academic Translation Education, Translation Sector, Translator Profiles.

JEL Classification: I20, I21, I29

¹ **Bibliyografik Bilgi (APA):** FESA Dergisi, 2022; 7(2) , 283 - 297 / DOI: 10.29106/fesa.1118029

Almanca Öğretmeni, Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, hayriye.yuksel07@gmail.com, Sakarya - Türkiye, ORCID: 0000-0003-0264-3731

1.Giriş

Çeviri etkinliği oldukça eskilere dayanmaktadır. Çeviri önceleri yalnızca iletişim kurmak için kullanılan bir araçken zamanla çeviriye olan ihtiyaç gittikçe artmış ve çeviribilimsel bakış açıları ortaya çıkmıştır. Çeviri artık sadece dilsel bir aktarım ya da sanat olarak değil; bir süreç, ürün, işlem gibi pek çok alanda karşımıza çıkarken, eğitim ve sektörde de bağımsız bir disiplin olarak yerini almıştır. Kurultay bu durumu şöyle açıklamıştır:

“Çeviriye bilimsel bakış, çeviri olgusunu kendi bütünlüğü içinde incelemeyi çıkış noktası yapmak anlamına gelir. Çeviribilimin yaptığı da budur. Daha doğrusu bunu yapmaya başladıktan sonra diğer bilim dallarından ayrı bir bilgi dalı olarak çeviribilim meşruiyetini kazanmaya başlamıştır” (Kurultay, 2000).

Akademik anlamda son zamanlarda ön planda olan çevirinin eğitim sistemine dâhil edilmesi son yıllarda gerçekleşmiştir. Böylece çeviri hem akademik alanlarda hem de sektörde kendinden oldukça söz ettirmeye başlamıştır. Pek çok üniversitede “Çeviribilim” ya da “Mütercim-Tercümanlık” bölümleri kurulmuş ve kurulmaya devam etmektedir. Parlak; *“Türkiye’de çeviri bir akademik alan olarak Boğaziçi Üniversitesi ve Hacettepe Üniversitesi’nde programlarla tanınmaya başlamıştır. Bu iki üniversiteyi Yıldız Teknik Üniversitesi ve İstanbul Üniversitesi izlemiştir”* diyerek durumu ifade etmiştir (Parlak, 2009: 65-74). Ancak bugün bakıldığında neredeyse ülkemizde çeviri eğitimi vermeyen üniversite yok diyebiliriz. Üniversitelerdeki akademik çeviri eğitimlerinin temel amaçlarına baktığımızda; çoğu üniversitenin amacı öğrencilere çeviri edincini kazandırmak ve nitelikli çevirmenler yetiştirebilmektir. Dolayısıyla çeviribilim ya da mütercim-tercümanlık bölümlerinde bu özelliklere uygun müfredatlar oluşturulmaya başlanmıştır.

Ülkemizde çeviri etkinliğini dil bilen herkesin yapabileceği görüşü meslekleşme sorununu göz önüne getirmektedir. Uysal; *“çevirmenliği bu meslekleşme sürecini aşabilmesi için genel meslek tanımlarındaki kriterlerin çevirmenlikte ne denli uygulandığına dikkat çekilmesi önemlidir”* diyerek meslekleşme konusundaki görüşlerini bildirmiştir (Uysal, Odacıoğlu, & Köktürk, 2015). Çevirmenlik mesleğinin sınırları günümüzde yeniden çizilmekte ve sürekli değişip güncellenmektedir. Bir çevirmenden artık sadece çeviri yapması değil aynı zamanda yayınevlerinde redaktörlük, danışmanlık gibi işleri yapması da beklenmektedir. Bu durum bize çevirmenlik mesleğinin iş alanlarının genişlediğini ve çevirmenliğin günümüzde aranan bir meslek olduğunu göstermektedir. Dolayısıyla çeviri eğitimi veren kurumlar da verdikleri akademik eğitimi bu durumları göz önünde tutarak sürdürmek durumundadır. Bu yüzden bu makalede çeviribilim ya da mütercim tercümanlık bölümlerinde yetiştirilen çevirmen adayları ile çeviri sektöründe aranan çevirmen profillerinin birbirleriyle uyuşup uyuşmadığı; çeviri sektörü beklentilerine ve üniversitelerin Almanca çeviribilim ya da Almanca mütercim tercümanlık bölümlerinin program yeterliliklerine bakılarak incelenecek, elde edilen bulgular doğrultusunda düşüncelere yer verilecektir.

2. Akademik Çeviri Eğitimi

Çeviri, tarihi uzun yıllara dayanan ve farklı disiplinlerde yer almış olan bir olgudur. Çeviriye olan ihtiyaç gittikçe artmış ve bu sayede çeviribilim bağımsız bir disiplin olarak ortaya çıkmıştır. Çeviri zamanla her alanda kullanılmaya başlamış ve buna bağlı olarak da çeviriye gerçekleştirecek olan kişilerin sadece dil bilmesinin yeterli olmadığı görüşü gündeme gelmeye başlamıştır. Dolayısıyla profesyonel çevirmenlere olan ihtiyaç ortaya çıkmış bu da çevirmenlerin yetiştirilmesi sürecini beraberinde getirmiş ve çevirmenlik mesleği ön plana çıkmıştır.

Öncü’ye göre; *“çevirmenliğin piyasa gerçekleri doğrultusunda hareket eden bir profesyonel, çeviri işinin de kendine özgü normları olan bir meslek olması önem kazanmıştır. Dolayısıyla, akademik alanda bu öğeleri barındıran bilinçli ve amaca yönelik bir çeviri eğitimi verilmesinin, söz konusu bakış açısındaki değişiklik ile koşut geliştirdiğini savunmaktadır”* (Öncü, 2016: 13). Hönig; eğitim almış çevirmenlerin tarihsel gelişme sebebiyle bir ihtiyaç olarak ortaya çıktıklarını düşünmektedir. Tarihsel gelişmenin doğurduğu gereksinim sonucu ortaya çıkmışlardır (Hönig, 1992: 36). Öncü ve Hönig’in açıklamalarına baktığımız zaman her iki düşüncenin birbiri ile bağdaştığını görmekteyiz. Profesyonel çevirmenlere ihtiyaç gün geçtikçe artarken bu da akademik çeviri eğitiminin ne kadar gerekli olduğunu ön plana çıkarmıştır. Türkiye’de çeviri alanında ilk akademik çeviri eğitimini sunan üniversite Boğaziçi ve Hacettepe Üniversitesiyken günümüzde neredeyse birçok üniversitede, farklı dillerde çeviribilim ve mütercim tercümanlık bölümleri çeviri eğitimi vermektedir. Bu doğrultuda akademik olarak çeviri eğitiminin bir disiplin olarak ele alınması ve bu doğrultuda eğitimin verilmesi gerekmektedir. Uzman çevirmen yetiştirebilmek için akademik çevirinin verilmesine ihtiyaç vardır. Üniversitelerdeki akademik çeviri eğitimlerinin temel amaçlarına bakıldığında; çoğu üniversitenin amacının öğrencilere çeviri edinci kazandırmak ve nitelikli çevirmen yetiştirmek olduğu görülebilir. Dolayısıyla çeviri bölümlerinde bu özelliklere uygun müfredatlar oluşturulmaya başlanmıştır.

Akademik çeviri eğitiminin hedeflerine dört aşamada erişilebilir:

- Farkındalık kazandırmak,

- Bakış açısı oluşturmak,
- Üst edinç kazandırmak,
- Çeviriye profesyonel yaklaşan uzman çevirmenler yetiştirmek olduğu görölr.

Öncü'ye göre; akademik çeviri eğitimi hem amaç doğrultusunda tasarlanan bilimsel ve profesyonel bir eğitim hem de uzman çevirmenler yetiştirmeyi hedefleyen bir meslek eğitimidir (Öncü, 2016: 18). Akademik çeviri eğitimi, birçok üniversitede 4 yıllık lisans eğitiminin yanında, yabancı dile yeterince hâkim olmayan öğrenciler için de 1 yıl hazırlık (bazı üniversitelerde zorunlu) olmak üzere toplamda 5 yıldır. Bu 5 yıllık süreçte hem çevirmenlik mesleğine yönelik dil edinci verilmekte hem de alanın kuramsal bilgileri verilmektedir. Öğrencilerden, öğretilen kuramsal bilginin uygulamaya dökülmesi, öğretilen dil edincinin ise kültürle yoğurulması beklenir. Eruz, bu edinçlerin ancak çeviri eğitimiyle mümkün olabileceğini düşünmektedir (Eruz, 2008: 211). Aslında tüm bu bilgi ve becerilerin öğrencilere kazandırılması; akademik çeviri eğitiminin başlıca amacıdır. Ancak çeviribilim ya da mütercim tercümanlık bölümlerinin mezun ya da öğrenci profillerine baktığımızda tümünün çevirmen olmadığını ya da çevirmen olmayı hedeflemediğini söylemek yanlış olmaz. Akademik çeviri eğitimi programlarından mezun olan birçok öğrencinin sadece çevirmenlikte değil bunun dışında dili etkin kullanabilecekleri birçok alanda iş bulma şansları oldukça yüksektir. Birçok öğrencinin akademisyenlik, öğretmenlik ya da özel sektör alanlarına yönelir.

Aslında birçok kişinin asıl mesleğinde (doktorluk, avukatlık gibi) uzmanlaştıktan sonra çevirmenlik mesleğinin yaptığını ve bu mesleği ek iş olarak gördüğünü söylemek yanlış olmaz. Bu aşamada akademik çeviri eğitimi veren çeviri bölümlerinin müfredatlarının nasıl oluştuğu sorusu akla gelmektedir. Bu soruya yanıt verebilmek için birçok üniversitenin eğitim programlarını ve program çıktılarını incelemek ve kavramak gerekecektir. Ancak bu aşamada 2018-2019 başarı sıralamasında ÖSYM'de birinci sırada yer alan Hacettepe Üniversitesi – Almanca Mütercim Tercümanlık bölümünün müfredatı konusunda bilgi sunup program çıktıları incelenecektir.

3. Çeviri Sektörü

Çevirmenlik mesleğinin çok eski yıllara dayandığını bilmekteyiz. Dolayısıyla eski zamanlarda çeviri; iletişimi gerçekleştirmek amacıyla sadece dil bilen insanlar tarafından gerçekleştirilmekte idi. Gün geçtikçe ve teknoloji ilerledikçe üniversitelerde kurulan mütercim tercümanlık ve çeviribilim bölümleri sayesinde çeviri akademik bir bilim dalı haline gelmiştir. Bu sayede çevirmenlik mesleği sektörde kabul gören bir meslek olmuştur. Tüm insanlar ihtiyaçlarının profesyonel insanlar tarafından karşılanmasını bekler. Çevirmenlik de böyledir; tıpkı çeviri ihtiyacı olan bir kişinin çevirisinin uzman/profesyonel bir çevirmen tarafından gerçekleştirilmesini beklediği gibi. Dolayısıyla burada çeviri sektörlerine iş düşmektedir. Çünkü sektörde ihtiyaç duyulan çevirilerin uzman çevirmenler tarafından yapılması profesyonelliğin gerektirdiği bir durumdur ve bu uzman çevirmenleri yetiştiren kurumlar önem taşımaktadır.

Mehmet Kurt AB Bakanlığı Çeviri Platformunda bir bildiri sunmuştur. Bu bildiri alanında uzmanlaşmış ayrıca hedef dili ve anadilini iyi derecede bilen bir kişinin çeviri yapmasının ne kadar doğru olduğundan bahsetmiş ve çeviri yapmanın bir yetenek işi olduğunu bildirmiştir (Kurt, 2012: 50). Ancak maalesef ki ülkemizde yabancı dil bilen herkesin çeviri yapabildiği yönünde algılar vardır. Çevirmenlik mesleği ile ilgili asıl sorun budur. Bu durumda en önemli sorun Türkiye'de çeviri yapma yetkisinin kimlere verilip kimlere verilemeyeceğidir. Uysal'a göre ise; çevirmenlik mesleği açısından geçmişle bugünü karşılaştırıldığında bahsedilen gelişmelere ile birlikte, çevirmenliğin meslekleşmesi için önemli bir adım atılmıştır (Uysal, 2015: 262). Bu durumda bir çevirmenin sahip olması gereken özelliklere bakmakta fayda vardır. Kautz çevirmenlik mesleğinde çevirmen adaylarında bulunması gereken özellikler aşağıdaki gibidir:

- Dünya bilgisi
- Kültür ve anadil edinci
- Kültür ve hedef dil edinci
- Alanla alakalı kuramsal bilgi yetisi
- Çeviri edinci
- Çevirmenlik mesleği hakkında yeterli bilgiye sahip olunması (Kautz, 2002: 20).

Bu maddeleri baktığımızda; çeviri yapabilmek için sadece dil bilmenin yeterli olmadığını söyleyebiliriz. Bir çevirmenin dil bilmekten öte dünya bilgisi, kültür edinci, terminoloji bilgisi, kısaca çeviri edincine sahip olması gerekmektedir. Bunun dışında bir çevirmen adayını çeviribilime ait kuram ve yöntemleri bilmeli, anadile ve erek dile çok iyi hâkim olmalı, kaynak metin ve erek metni iyi derecede analiz edebilme yetisine sahip olmalıdır. Dolayısıyla buradan dil bilen herkesin çevirmenlik yapamayacağı, bunun için yukarıda bahsedilen edinçlere sahip olması ve gereken akademik eğitimi alması gerektiği sonucuna ulaşılabilir.

4. Literatür Taraması

Bu alışma Sakarya Üniversitesi ve Hacettepe Üniversitesi Mütercim-Tercümanlık bölümlerinin program yeterlilikleri, ders programları, mezuniyet koşulları ve programların yapıları örnekleminde gerçekleşmiştir. Ayrıca www.kariyer.net sitesinden Almanca dilinde çevirmen iş ilanları aratılarak eviri sektöründe çevirmenlerde aranan kriterler araştırılmıştır. Kurultay (2000) eviriye Bilimsel Bakış ve Türkiye’deki Gelişmeler adlı yazısında çeviriye bilimsel bakışın, eviri olgusunu kendi bütünlüğü içinde incelemeyi çıkış noktası yapmak anlamına geldiğini belirtmiştir. Kurultay’a göre eviribilimin yaptığı da budur. Daha doğrusu bunu yapmaya başladıktan sonra diğer bilim dallarından ayrı bir bilgi dalı olarak eviribilim meşruiyetini kazanmaya başlamıştır.

<https://www.puanlar.net/almanca-mutercim-ve-tercumanlik-2021-taban-puanlari-basari-siralamalari> internet sitesinden alınan bilgilere göre Almanca mütercim-tercümanlık bölümleri 2021 yılı taban puan başarı sıralamalarını incelenmiştir. Toplamda 8 üniversitenin bu tabloda yer aldığı söyleyebiliriz. Bu üniversiteler; Hacettepe Üniversitesi, Marmara Üniversitesi, Ege Üniversitesi, Trakya Üniversitesi, Sakarya Üniversitesi (birinci ve ikinci öğretim), Mersin Üniversitesi, İstanbul Üniversitesi ve Karamanoğlu Mehmet Bey Üniversitesidir.

Öncü (2016) Akademik eviri Eğitimi Bağlamında eviri Amaçlı Metin özümlemesi Derslerine baktığımızda Öncü’ye göre çevirmenliğin piyasa gerçekleri doğrultusunda hareket eden bir profesyonel, eviri işinin de kendine özgü normları olan bir meslek olması önem kazanmıştır. Dolayısıyla, akademik alanda bu öğeleri barındıran bilinçli ve amaca yönelik bir eviri eğitimi verilmesinin, söz konusu bakış açısındaki değişiklik ile koşut geliştirdiğini savunmaktadır. Öncü’ye göre; akademik eviri eğitimi hem amaç doğrultusunda tasarlanan bilimsel ve profesyonel bir eğitim hem de uzman çevirmenler yetiştirmeyi hedefleyen bir meslek eğitimidir.

Eruz (2008) Akademik eviri Eğitimi: Çeviri Amaçlı Metin özümlemesi adlı kitabını incelediğimizde eviri edinlerinin ancak eviri eğitimiyle mümkün olabileceğini düşünmektedir.

<http://www.mtb.hacettepe.edu.tr/tanitim.php> internet sitesini incelediğimizde Hacettepe Üniversitesi Mütercim-Tercümanlık bölümü ile alakalı tüm bilgilere ulaşmaktayız.

<https://ceviribilim.sakarya.edu.tr/tr/duyuru/goster/76848/aday-ogrencilere-bolum-tanitimi> internet sitesini incelediğimizde Sakarya Üniversitesi Mütercim-Tercümanlık bölümü ile alakalı tüm bilgilere ulaşmaktayız.

Kurt (2012) AB Bakanlığında eviri Platformunda sunduğu bildiriye alanındaki uzmanlaşmış ayrıca hedef dili ve anadilini iyi derecede bilen bir kişinin eviri yapmasının ne kadar doğru olduğundan bahsetmiş ve eviri yapmanın bir yetenek işi olduğunu bildirmiştir.

Uysal (2015) Meslekleşme Açısından Türkiye’de evirmenliğin Son Durumu adlı makalesinde çevirmenlik mesleği açısından geçmişle bugünü karşılaştırdığında bahsedilen gelişmelere ile, çevirmenliğin meslekleşmesi için önemli bir adım atılmıştır.

www.kariyer.net internet sitesinden ise Almanca dilinde çevirmen ilanları aratılmıştır.

5. Metodoloji

Mevcut alışmada Hacettepe Üniversitesi ve Sakarya Üniversitesi Mütercim-Tercümanlık bölümlerindeki öğrencilerin yeterlilikleri ve eviri sektöründe aranan çevirmen profillerinin yetkinlikleri incelenmiş ve aralarındaki uyum ya da uyumsuzluk tespit edilmeye çalışılmıştır. İlk olarak içerik analizi yöntemiyle 2020-2021 yılı ÖSYM başarı sıralamaları incelenmiştir. Daha sonra Hacettepe Üniversitesi ve Sakarya Üniversitesi Mütercim-Tercümanlık bölümlerindeki program yeterlilikleri, ders programları, mezuniyet koşulları ve programların yapıları incelenmiştir. Ayrıca doküman inceleme yöntemi ile www.kariyer.net sitesinden Almanca dilinde çevirmen iş ilanları aratılarak eviri sektöründe çevirmenlerde aranan kriterler araştırılmıştır. Çevirmen ilanları için; en çok bilinen ve en çok kullanılan sitesi olması açısından “www.kariyer.net” sitesi tercih edilmiştir. Bu aşamada yalnızca Almanca dilinden yapılan aramada 11 adet iş ilanı incelenmiştir. Elde edilen bulgular sonuç bölümünde değerlendirilmiş; sonuçlardan hareketle çözüm önerileri sunulmuştur.

www.kariyer.net Sitesindeki İş İlanlarının İncelenmesi

Bu tabloda toplamda 11 tane iş ilanı incelenmiştir. Tablo; istenilen dil, eğitim durumu, deneyim, çalışma şekli, personel sayısı, şehir ve diğer özellikler olmak üzere 7 parametreye ayrılmıştır.

Elde edilen bulgulara göre çevirmenlik için verilen ilanlar genellikle sağlık ve pazarlama sektöründedir. Sağlık ve pazarlama sektörleri haricinde geri kalan ilanlar ise tercüme ofisleri tarafından verilmiştir. Bu tercüme ofislerinde çevirmenlerde aranan uzmanlık alanlarına değinecek olursak genellikle hukuk, patent/teknik metin alanlarında uzmanlaşmış çevirmenler arandığını görmekteyiz. Ayrıca eviri sektöründe çoğu firma tarafından eviri teknolojilerine hâkim, belli bir alanda uzmanlaşmış, teknik bilgisi olan, yabancı dili çok iyi derecede bilen, tercihen

üniversitelerin mütercim tercümanlık bölümü mezunu olan (ya da belirtilen uzmanlık alanlarından mezun), deneyimli çevirmenler aranmakta olduğunu görmekteyiz. Tabloyu incelediğimizde genellikle çevirmende aranan ortak dillerin Almanca ve İngilizce çoğunlukta olduğunu söyleyebiliriz. Bunun dışında Fransızca ve Arapça da aranan diller arasındadır. Çevirmenlerde aranan eğitim durumlarına baktığımızda ise en az lise mezunu çevirmenlerin listede olduğunu görmekteyiz. Bu da çevirmenliğin eğitimini tam anlamıyla almadan yani üniversitelerin ilgili bölümlerinden mezun olmadan çevirmenlik iş ilanlarına başvurabileceğimizin göstergesidir. Ne yazık ki birçok ülkede yalnızca dil bildiği için yabancı dille alakalı her ne iş olursa olsun çalışan veya çalıştırılan birçok birey bulunmaktadır. Kişinin yalnızca dil bilmesi maalesef ki yetmez. Aynı zamanda o işin eğitimini almış olması gerekmektedir. Bu açıdan kesinlikle çevirmenlikte aranan kriter üniversite mezunu (ilgili bölümlerden mezun kişiler) olması gerekmektedir. Aranan kriterlerde çalışma şekline baktığımızda ise genellikle tam zamanlı ilanlar olduğunu görmekteyiz. Bunun yanında yarı zamanlı iş ilanları da mevcuttur.

Tablo 1. İş İlanları

Kurum	İstenilen Dil	Eğitim Durumu	Tecrübe	Çalışma Şekli	Personel Sayısı	Ülke/Şehir	Diğer Özellikler
Özel Ofm Antalya Hastanesi (Almanca) Tercüman	Almanca	Lise Mezunu	Tecrübeli Ya Da Tecrübesiz Adaylar	Tam Zamanlı	1	Antalya	Almanca Bilen Tercihen İkinci Bir Dili Olan, İletişim Yeteneği Yüksek, Ms Office Uygulamalarına Hâkim, Esnek Çalışma Saatlerine Ayak Uydurabilecek, Antalya’da İkamet Eden Bay veya Bayan
ÖZKAN Makina Elemanları HAWLE Beteiligungs gesellschaft M.B.H	Almanca	Üniversite (Öğrenci)	5 Yıl	Tam Zamanlı / Part Time	1	İzmir	Üniversitelerin İlgili Bölümlerinde Öğrenci, Anadil Seviyesinde Almanca Bilgisi Bulunan, Haftanın Belirli Günlerinde Almanca Konuşulan Toplantılarda Çeviri Yapabilecek, Yurt Dışından Gelen Misafirler İçin Çevir Yapabilecek
Erc Estetik – Sağlık, Turizm Ltd.Şti	Almanca	En az üniversite mezunu olmak koşuluyla Yüksek Lisans ve Doktora eğitimi almakta olan veya eğitimini tamamlamış	Tecrübeli ya da tecrübesiz adaylar	Tam Zamanlı	Belirtilmiş	İstanbul	Tercihen sağlık sektöründe deneyimi olan, Uluslararası Sağlık Turizmi alanında kariyer yapma hedefi olan, İleri derece Almanca dil bilgisine sahip, Ms Office programlarına hâkim
Kenbil Tercüme ve Danışmanlık Ltd. Şti.	Almanca	En az Ön Lisans veya Lisans mezunu olmak.	Tecrübeli ya da tecrübesiz adaylar	Tam zamanlı	Belirtilmiş	İstanbul	T.C Vatandaşı olmak Bilgisayara hâkim olmak İstanbul Avrupa Yakasında ikamet etmek
Almanca-İngilizce Tercüman Çevirmen No w Hair Time	Almanca İngilizce	Ön Lisans (Mezun) Üniversite (Mezun)	Tecrübeli ya da tecrübesiz adaylar	Tam zamanlı	Belirtilmiş	İstanbul	Anadil düzeyinde Almanca ve İngilizce bilen Tüm yazılı metinlerin dilbilgisi kurallarına uygun şekilde tercümesini yapabilen,
Tercüman çevirmen Özel Akdeniz Şifa Hastanesi	İngilizce Almanca	En az ön lisans mezunu	1 yıl	Tam zamanlı	1	Antalya	İngilizce ve Almanca dillerini ana dili seviyesinde bilen, Tercümanlık alanında en az 1 yıl hastane tecrübesi olan, Diksiyonu düzgün Antalya’da ikamet eden, Motivasyonu yüksek, sorumluluk sahibi

Almanca Konuşabilen Satış temsilcisi Group İletişim	Almanca	En az lise mezunu	Tecrübeli ya da tecrübesiz adaylar	Tam zamanlı	50	Ankara Aydın Bursa İzmir Kocaeli Sakarya Samsun Tekirdağ Yalova İstanbul	Takım ruhuna yatkın, Satış alanında deneyime sahip.
Tercüman / ÇevirmenAl manya Federal Cumhuriyeti Büyükelçiliği	Almanca	En az üniversite mezunu	Tecrübeli ya da tecrübesiz adaylar	Yarı zamanlı	Belirtilmiş	Ankara	Mütercim/Tercümanlık veya Dil/Edebiyat mezunu, İngilizce, Almanca ve Fransızca diline hâkim, Patent veya teknik metin alanlarında uzman.
Tercüman / Çevirmentra nscom Tercüme ve Dil Hizmetleri Ltd. Şti.	İngilizce Almanca Fransızca	En az üniversite mezunu	2 yıl	Tam zamanlı veya Freelance	Belirtilmiş	Ankara	Kariyerini satış ve pazarlama alanında ilerletmeyi hedefleyen,Karşılama ve ikna kabiliyeti yüksek,Disiplinli, düzenli, dış görünüşe özen gösteren
Tercüman / ÇevirmenClicnicexpert.net	Arapça İngilizce Almanca Fransızca	En az üniversite mezunu	Tecrübeli ya da tecrübesiz adaylar	Tam zamanlı	Belirtilmiş	İstanbul	Üniversitelerin belirli bölümlerinden mezun Ana dil seviyesinde Almanca konuşabilen
Tercüme Ofisi Proje MüdürüSektöründe Öncü Firma	Almanca İngilizce Fransızca	En az üniversite mezunu	5 yıl	Tam zamanlı	1	Ankara	Özellikle Patent, Teknik ve Hukuk alanlarında en az 5 yıl çeviri/editörlük deneyimi olan Mütercim Tercümanlık veya Dil Edebiyat mezunu, İleri düzeyde İngilizce, Almanca ve Fransızca bilgisine sahip.

Tablo 2. Almanca Mütercim-Tercümanlık Bölümleri 2021 Yılı Taban Puan Başarı Sıralamaları

Üniversite Adı	Bölüm	Puan Türü	Kontenjan	Taban Puan	Sıralama
Hacettepe Üniversitesi	A.M.T	Dil	62	421, 2867	10,527
Marmara Üniversitesi	A.M.T	Dil	52	416,7478	11,546
Ege Üniversitesi	A.M.T	Dil	62	405,1548	142,95
Trakya Üniversitesi	A.M.T	Dil	62	328,9102	36,396
Sakarya Üniversitesi	A.M.T	Dil	62	322,9353	38,396
Mersin Üniversitesi	A.M.T	Dil	52	312,9475	41,533
İstanbul Üniversitesi	A.M.T	Dil	52	297,2161	46,588
Sakarya Üniversitesi	A.M.T (İ.Ö)	Dil	62	284,252	50,971
Karamanoğlu Mehmetbey Üni.	A.M.T	Dil	62	236,8642	68,169

A.M.T: Almanca Mütercim ve Tercümanlık

(<https://www.puanlar.net/almanca-mutercim-ve-tercumanlik-2021-taban-puanlari-basari-siralamalari/>)

Almanca mütercim-tercümanlık bölümleri 2021 yılı taban puan başarı sıralamalarını incelediğimizde; toplamda 8 üniversitenin bu tabloda yer aldığını görmekteyiz. Başarı sıralamasında ilk sırada Hacettepe Üniversitesi yer almaktadır ve sıralaması 10, 527'dir. Taban puanı ise 421, 2867'dir. Tabloda yer alan üniversitelerin tamamına baktığımızda kontenjanların genellikle 52 veya 62 olduğunu görmekteyiz. Buradan anlaşılacağı üzere Almanca mütercim-tercümanlık bölümlerinin kontenjanları oldukça yüksektir. Başarı sıralaması en üst sırada 10,527 iken en alt sırada 68,169'dur. Aynı şekilde taban puanları incelediğimizde en üst sırada bulunan Hacettepe Üniversitesinde taban puan 421, 2867 iken en alt sırada bulunan Karamanoğlu Mehmet Bey Üniversitesinde ise 236,8642'dir. Buradan hareketle taban puanların neredeyse yarı yarıya düştüğünü görmekteyiz.

5.1. Hacettepe Üniversitesi – Almanca Mütercim Tercümanlık Bölümünün İncelenmesi

Hacettepe Üniversitesi – Almanca Mütercim Tercümanlık bölümü 24 Nisan 2007 tarihinde kurulmuştur. Öğrencilerin bu bölüme girebilmek için en az lise mezunu olması zorunludur. Lys dil sınav puanı ile bu bölümü tercih edebilirler. Ancak bölümün de kendi yaptığı bir yeterlilik sınavı bulunmaktadır. Bu sınavda başarısız olduğu takdirde öğrencinin hazırlık sınıfı eğitimi alması gereklidir. Bu bölüm; anadilini ve hedef dili etkili bir biçimde kullanabilen, yazılı ve sözlü çeviri yeteneğine sahip, öğrenmeye açık ve etik kurallara duyarlı çevirmen adayları yetiştirmeyi hedeflemektedir. Bu bölümden mezun öğrenciler hem özel sektörde hem de devlette iş bulabilme fırsatına sahiptirler. Öğrenciler ilk 5 dönem aynı dersleri gördükten sonra yazılı veya sözlü alan seçimi yaparlar. Sözlü çeviri alanını tercih eden çevirmen adayları jüri önünde kendisini ispatlamalıdır. Öğrenciler bu bölümden mezun olabilmek için yönetmelikte yer alan 240 AKTS’yi tamamlamak zorundadır. Öğrenciler bu bölümden mezun olduklarında hem dile hem de kültüre sahip olacaklardır. Alan terminolojisine hâkim, hedef dilde iletişim kurabilen, ekip çalışmasına uyum sağlayabilen, çeviri uygulamalarını kullanabilen, çözüm odaklı, eleştirel bakış açısına sahip ve etik kurallara uyan çevirmenler olacaklardır.

(<http://www.mtb.hacettepe.edu.tr/tanitim.php>)

5.1.1. Hacettepe Üniversitesi Mütercim-Tercümanlık Bölümü Lisans Programı

Hacettepe Üniversitesi lisans programına ait tablolar ekler kısmında verilmiştir. Tabloları incelediğimizde derslerin yarıyıllara uygun olarak bölündüğünü söyleyebiliriz. Bölüme yeni başlayan bir öğrenci için birinci yarıyıldaki okuma, yazma, dilbilgisi ve sözcük bilgisi dersleri oldukça önemlidir. Ancak birinci yarıyıl itibari ile tüm yarıyıllarda olması gereken ders pratik konuşma dersleridir. Çünkü öğrenci iş hayatına başladığı zaman maalesef çoğu zaman bunun eksikliğini yaşamaktadır. Konuşma derslerinin 3. Yarıyıl itibariyle başladığını; bu dersin ilk olarak zorunlu, sonrasında ise seçmeli olduğunu görmekteyiz. Yıllardır okullarda dil eğitimi verilirken genellikle dilbilgisi ve gramer kurallarının üzerinde durulduğunu söylemek yanlış olmaz. Bu sebeple öğrenciler her zaman yabancı dil konuşmaya çekinmişlerdir. Bunun en aza indirilebilmesi için öğrencilerin bol bol pratik konuşma yapması ve özgüven kazanması gerektiğini düşünmekteyim. Buna bağlı olarak üniversitelerde ya da okullarda konuşma becerisini geliştirmeye yönelik derslerin mutlaka zorunlu olarak verilmesi gerekmektedir. 3. yarıyıl itibariyle Alman Kültürü derslerinin işlenmeye başladığını görmekteyiz. Dil öğrenmenin yanında hedef dilin sahip olduğu kültürü bilmek de çok önemlidir. Bu sebeple üniversitelerde ya da okullarda muhakkak ki dilin yanında kültür eğitimi de verilmelidir. 4.yarıyıl itibari ile ise öğrencilerin artık alan seçimleri yaptığını söyleyebiliriz. Bu yarıyıldaki karşımıza; tıp, sözlü çeviri, çeviri araçları gibi dersler çıkmaktadır. Diğer yarıyıllarda ise bu alanların giderek genişlediğini söyleyebiliriz. Öğrenciler kendi uzmanlık alanlarını bu bölümde seçim yaptıkları derslere göre oluşturmuşlardır. 8.yarıyıla geldiğimiz zaman ise öğrenciler stajlarını da tamamlayarak bölümden mezun olma hakkı elde etmektedirler. Öğrenciler staj yaparak iş hayatlarına atılmadan ve üniversiteden mezun olmadan önce büyük bir deneyim kazanmışlardır. Mezun olduktan sonra bu stajın deneyiminden faydalanarak alan ve iş seçimlerini daha doğru yapacaklardır.

5.2. Sakarya Üniversitesi – Almanca Mütercim Tercümanlık Bölümünün İncelenmesi

Çeviribilim bölümü yeni adıyla Mütercim-Tercümanlık Bölümü 2000 yılında eğitime başlamıştır. Bu bölümde hazırlık sınıfı, lisans, yüksek lisans ve doktora programları yer almaktadır. Çeviri sektöründe çevirmenlerin birden fazla dile hâkim olmaları istenmektedir. Bu yüzden Almanca Mütercim-Tercümanlık bölümünde Almanca derslerine ek olarak öğrencilerin zorunlu olarak seçmesi gereken İngilizce ve seçmeli olarak seçebildikleri Rusça dersleri mevcuttur. Bu bölüm yükseköğretim kurulu tarafından onaylanmış olan FEDEK akreditasyonuna sahiptir. Sakarya Üniversitesi Mütercim-Tercümanlık bölümünün amacı; sektörde aktif bir şekilde çalışabilecek, bilimsel, teknolojik ve mesleki gelişimlerini takip eden, farklı koşullara uyum sağlayabilen bireyler yetiştirmektir. Bu bölümden mezun olan öğrenciler; çeviri ve çevirmenlik mesleği hakkında bilgi birikimine sahip olur ve hedef dili yazılı ve sözlü alanda aktif bir şekilde kullanabilir. Aynı zamanda öğrendikleri teorik bilgileri aktif şekilde kullanabilir, yalnızca dili değil kültürü de öğrenir. Çeviri yaparken çeviri uygulamaları ve çeviri yöntemlerini dikkate alır ve en önemlisi çeviri sürecini yönetebilir.

(<https://ceviribilim.sakarya.edu.tr/tr/duyuru/goster/76848/aday-ogrencilere-bolum-tanitimi>)

5.2.1. Sakarya Üniversitesi Mütercim-Tercümanlık Bölümü Lisans Programı

Hacettepe Üniversitesi lisans programına ait tablolar ekler kısmında verilmiştir. Tabloları incelediğimizde ilk olarak birinci yarıyıl derslerinin daha çok konuşma becerisini geliştirmeye yönelik olduğunu söylemek yanlış olmaz. Bunun dışında dilbilim, çeviri ve çevirmenlik ve çeviri uygulamaları derslerine de yer verilmektedir. Çeviri uygulamaları derslerinin de günümüzde özellikle çevirmenlik mesleğinde çok fazla etkili olduğunu söyleyebiliriz. Çeviri uygulamaları derslerinde çeviri yaparken kullanılan yöntem ve teknikler aynı zamanda çeviri uygulamaları

detaylı ve uygulamalı olarak incelenmektedir. 3.yarıyıl itibariyle çevirinin alanlara ayrıldığını söyleyebiliriz. Öğrenciler bu yarıyıldaki dersleri kendi isteklerine ve alanlarına bağlı olarak tercih edebilirler. Ancak bu yarıyıl itibariyle Almanca konuşma derslerinin artık zorunlu olmadığını görmekteyiz. Konuşma becerisini geliştirmeye yönelik dersler üniversitelerde öğrencilere zorunlu olarak verilmektedir. 7.yarıyıl derslerini incelediğimizde tek zorunlu dersin staj olduğunu görmekteyiz. Bunun dışında hem birinci dönemde hem ikinci dönemde yer alan derslerin tümü seçmeli derslerdir. Öğrenciler birinci dönem stajını yapmaktadırlar. Staj yapacakları kurumunu üniversitenin onayını alarak kendileri seçmektedirler.

6. Sonuç

Bu pilot çalışma kapsamında Hacettepe Üniversitesi Mütercim-Tercümanlık bölümü ve Sakarya Üniversitesi Çeviribilim bölümlerinin çeviri sektörü ve akademik çeviri eğitiminin beklentilerinin birbirleriyle uyum sağlanmadığı tespit edilmeye çalışılmıştır. Makalede ilk olarak akademik çeviri eğitimi hakkında bilgilere yer verilmiş daha sonra Hacettepe Üniversitesi Almanca- Mütercim Tercümanlık bölümü hakkında bilgi verilip, program çıktılarının incelenmesi yapılmıştır. Elde edilen bulgular doğrultusunda kısa bir değerlendirmeye yer verildikten sonra www.kariyer.net internet sitesindeki Almanca dilindeki çevirmenlik/tercümanlık ilanları tespit edilmiştir. Bahsedilen internet sitesinden elde edilen 14 adet iş ilanı doğrultusunda tablo oluşturulup yorumlanmıştır. Bu bağlamda Hacettepe Üniversitesi Almanca-Mütercim Tercümanlık bölümü ve Sakarya Üniversitesi Çeviribilim (Almanca) bölümlerinin program yeterliliklerinde yer alan maddelere baktığımızda; akademik çeviri eğitiminde öğrencilere dil edincinin yanında kültür edincinin de kazandırılmayı hedeflendiğini görmekteyiz. Bunun yanında terminoloji, özel alan bilgisi, çevirmenlik bilgisi, çeviri teknolojilerini kullanabilme gibi özellikler hedeflenmiştir. Ayrıca yazılı – sözlü, görsel- işitsel metinleri alımlama ve aktarma becerisi, proje yönetimi, ekip çalışması, çeviri stratejilerini öğrenme ve uygulayabilme, eleştirel ve yaratıcı düşünebilen, meslek etiğinin bilincinde olan bireyleri ülkemize kazandırmak olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Hacettepe Üniversitesi ve Sakarya Üniversitelerinin ders listelerini incelediğimizde ise verilmekte olan akademik derslerin dört temel beceriyi hedef aldığını söyleyebiliriz. Fakat daha ön planda olan teorik derslerdir.

İş ilanlarından elde ettiğimiz bulgulara göre ise çeviri sektöründe çoğu firma tarafından çeviri teknolojilerini aktif bir şekilde kullanabilen, belli bir alanda uzmanlaşmış, teknik bilgisi olan, yabancı dili anadil derecesinde bilen, tercihen üniversitelerin mütercim tercümanlık bölümü mezunu olan (ya da belirtilen uzmanlık alanlarından mezun), deneyimli çevirmenlerin tercih edildiği sonucuna ulaşılmıştır. Ancak bazı ilanlara baktığımızda ise çevirmenlerde aranan eğitim durumlarının “en az lise mezunu” şeklinde olduğunu görmekteyiz. Bu da maalesef kişinin yalnızca dil bilmesinin tercih sebebi olduğunu göstermektedir. Yukarıda da belirtildiği gibi kişinin yalnızca dil bilmesi maalesef ki yetmez. Aynı zamanda o işin eğitimini almış olması gerekmektedir. Bu açıdan kesinlikle çevirmenlikte aranan kriter üniversite mezunu (ilgili bölümlerden mezun kişiler) olması gerekmektedir. Elde edilen bulgular doğrultusunda; Hacettepe Üniversitesi Mütercim Tercümanlık ve Sakarya Üniversitesi Çeviribilim (Almanca) bölümlerinin akademik çeviri eğitiminin öğrencilerin donanımı açısından yeterli bir eğitim olduğu açıktır. Ancak maalesef sektörün beklentisi yukarıda da bahsedildiği gibi daha farklıdır. Türkiye’de yabancı dil öğretimi ne yazık ki geçmişten bugüne gelen ve hala tam anlamıyla çözülemeyen bir sorundur. Bu sebeple de öğrenciler yabancı dil konusunda maalesef yeteri kadar özgüvene sahip değildirler. Bu da ancak derslerde konuşma becerisinin geliştirmesine yönelik uygulamalar yapılarak çözüme kavuşturulmaya çalışılabilir. Öğrenciler bu konuda ne kadar pratik yaparlarsa kendilerine olan güvenleri o kadar artacaktır. Bu sebeple üniversitelerde dilbilgisi, gramer ya da teorik derslerin yanında mutlaka uygulamalı derslere de yer verilmelidir. Bu uygulamalı dersler yalnızca konuşma dersleri değil; aynı zamanda çeviri uygulamalarının da öğretilebileceği hatta uygulanabileceği dersler olmalıdır ki öğrenciler çeviri sektörüne girdikleri zaman bocalamasınlar. Elbette ki eğitim ve iş hayatı çok farklıdır. Bir birey üniversiteden mezun olup iş hayatına atıldığında mutlaka zorluk yaşayacaktır. Bunu ancak deneyim kazanarak aşabilir. Fakat en az şekilde zorluk yaşaması da üniversitelerde aldığı akademik eğitime bağlıdır. Bu sebeple üniversitelerde ne kadar sektörle alakalı eğitimler alırsa öğrenci iş hayatına atıldığında o kadar az zorlanır. Akademik çeviri eğitiminde her ne kadar yeterli eğitim verilse de öğrencilerin çeviri işine girdiği zaman bocalama durumları da göz ardı edilemez bir gerçektir. Bu pilot çalışma kapsamında çeviri sektörünün daha çok uygulamaya dönük donanımlara sahip olan çevirmenleri tercih ettiği tespit edilmiştir. Tam da bu noktada aklı; “Akademik çeviri eğitiminin amacı piyasanın beklentisini karşılamak mıdır?” ya da “çevirmenlik mesleğinin gereksinimleri sektörde yetersiz mi kalmaktadır?” gibi sorular gelmektedir. Akademik çeviri eğitimin amacı tabii ki doğrudan piyasaya çevirmen yetiştirmek değildir. Ancak üniversite ile çeviri sektörünün birlik içerisinde hareket ettiği daha bütünsel yaklaşımlara ihtiyaç duyulduğu açıktır. Bu durumda ülkemizde yetiştirilen çevirmenlerin ve çevirmen adaylarının piyasada daha aktif hale gelmesi demektir. Bu durum hem çeviri sektörünün gelişmesi açısından hem de ülkemizde yetiştirilen çevirmenlerin daha başarılı hale gelmesi ve daha kaliteli çevirilerin elde edilmesi açısından önemli olup şüphesiz çeviribilimin gelişmesine katkı sağlayacaktır.

Kaynakça

- AKALIN, R. (2013). Çeviribilim Araştırmalarının Çeviri Eğitimindeki Yeri ve İşlevi – Kuram Temelinde Akademik Çeviri Eğitiminin Temel İlkelerini Belirleme Denencesi. *Mersin Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü. Alman Dili ve Edebiyatı Ana Bilim Dalı. Doktora Tezi.* Mersin
- AKALIN, R. (2016). Akademik Çeviri Eğitimi Açısından Çeviri Edinci Kavramı ve İçerimleri. *Diyalog 2016/2:* 56-65. Edirne
- BİLDİK, C. (2015). Akademik Çeviri Eğitimi ve Çevirmen Yeterlilikleri. *İstanbul Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Çeviribilim Anabilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi.* İstanbul
- ERUZ, S. (2008). Akademik Çeviri Eğitimi: Çeviri Amaçlı Metin Çözümlemesi. *Multilingual Yayıncılık.* İstanbul. 211
- ESER, O. (2013). Çeviri Eğitiminde Edinç Kavramının Değerlendirilmesi. *İstanbul Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Çeviribilim Doktora Programı, Doktora Tezi.* İstanbul
- KURULTAY, T. (2000) Çeviriye Bilimsel Bakış ve Türkiye’deki Gelişmeler. *Çeviri Derneği Genç Soluk Ödülü*
- ÖNCÜ, T. (2016), Akademik Çeviri Eğitimi Bağlamında Çeviri Amaçlı Metin Çözümlemesi Dersi. *İstanbul Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Çeviribilim Anabilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi.* İstanbul
- PARLAK, B. (2012). Akademik Çeviri Öğretimi ve Çeviride Meslekleşme Sorunları. *Platform Bildirileri,* 65-74
- ŞEVİK, N & GÜNDOĞDU, M. (2018). Çeviri Eğitiminde Çevirmen Adayı Öğrencilerin Edinmesi Gereken Temel Becerilere Bir Üst Bakış. *İhlara Eğitim Araştırmaları Dergisi.* 78-89. Aksaray
- UYSAL, N.M & ODACIOĞLU, M.C & KÖKTÜRK, Ş. (2015), Meslekleşme Açısından Türkiye’de Çevirmenliğin Mevcut Durumu, Sorunlar ve Çözüm Önerileri. *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi.* Cilt:8 Sayı:36. 257-266

İnternet Kaynakları:

www.kariyernet.com

<https://ebs.sakarya.edu.tr/Birim/DersPlan/36860>

<https://ceviribilim.sakarya.edu.tr/tr>

<https://ceviribilim.sakarya.edu.tr/tr/duyuru/goster/76848/aday-ogrencilere-bolum-tanitimi>

http://akts.hacettepe.edu.tr/ders_listesi.php?prg_ref=PRGRAM_000000000000000000000000091&birim_kod=514&submenuheader=2&prg_kod=514

http://akts.hacettepe.edu.tr/yeterlilikler.php?prg_ref=PRGRAM_000000000000000000000000091&birim_kod=514&submenuheader=2&prg_kod=514

http://akts.hacettepe.edu.tr/program_detay.php?birim_ref=AKDBRM_000000000000000000000000082&birim_kod=514&prg_oid=PRGRAM_000000000000000000000000091&prg_kod=514&programduzey=2&submenuheader=2

<http://www.mtb.hacettepe.edu.tr/tanitim.php>

<https://www.puanlar.net/almanca-mutercim-ve-tercumanlik-2021-taban-puanlari-basari-siralamalari/>

EKLER

Ek 1 Hacettepe Üniversitesi – Almanca Mütercim Tercümanlık Bölümü Ders Planları

1.Yarıyıl

Kodu	Dersin Adı	Z/S	T	P	K	Akts
Amt103	Yazma Becerisi	Z	1	2	3	4
Amt107	Sözcük Bilgisi	Z	3	0	2	6
Amt212	Okuma Becerileri	Z	3	0	3	5
Mtb110	Uygarlık Tarihi	Z	3	0	3	5
Tkd103	Türk Dili I	Z	2	0	2	2
Zorunlu Olarak Alınması Gereken Akts Toplamı			12	2	3	22

Kodu	Dersin Adı	Z/S	T	P	K	Akts
Amt131	Güncel Tartışmalar	S	2	0	2	4
Amt133	Almanca Dilbilgisi	S	1	2	2	4
Amt235	Çeviribilim Kavramları	S	1	0	1	2
Amt137	Topluma Hizmet Uygulamaları	S	1	2	2	4
Amt139	Çeviri Tarihi ve Kavramları	S	2	0	2	4
Mtb117	Çevirmenler İçin Türkçe I	S	2	0	2	4

2.Yarıyıl

Kodu	Dersin Adı	Z/S	T	P	K	Akts
Amt100	Güncel Konular	Z	2	0	2	4
Amt108	Yazılı Çeviriye Giriş	Z	1	2	3	6
Amt118	Duyduğunu Anlama ve Sözlü Anlatım	Z	3	0	3	6
Mtb104	Çağdaş Türk Toplumu	Z	2	0	2	4
Tkd104	Türk Dili II	Z	2	0	2	2
Zorunlu Olarak Alınması Gereken Akts Toplamı			10	2	12	22

Kodu	Dersin Adı	Z/S	T	P	K	Akts
Amt 134	Almanca-Türkçe Karşılaştırmalı Dilbilgisi	S	1	2	2	4
Mtb118	Çevirmenler İçin Türkçe II	S	2	0	2	4
Mtb126	Metin İnceleme	S	3	0	3	6
Mtb130	Araştırma Teknikleri	S	2	0	2	4

3. Yarıyıl

Kodu	Dersin Adı	Z/S	T	P	K	Akts
Ait203	Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi I	Z	2	0	2	2
Amt205	Yazılı Metinden Sözlü Çeviri	Z	2	0	2	4
Amt207	Alman Kültür Tarihi	Z	2	0	2	4
Amt213	Yazılı Çeviri	Z	3	0	3	5
Amt235	Almanca Konuşma I	Z	1	2	2	4
Mtb209	Dilbilim I	Z	2	0	2	4
Zorunlu Olarak Alınması Gereken AKTS Toplamı			12	2	13	23

Kodu	Dersin Adı	Z/S	T	P	K	Akts
Amt237	Almanca Konuşma III	S	3	0	3	6
Amt239	Genel Çeviri I	S	1	2	2	4
Mtb201	Çağdaş Türk Edebiyatı	S	2	0	2	4
Mtb211	Popüler Kültür	S	2	0	2	3
Mtb217	Türk İşaret Dili I	S	1	2	2	4
Mtb223	Yaratıcı Yazarlık	S	2	0	2	3
Seçmeli Olarak Alınması Gereken AKTS Toplamı						7
2.Yarıyılıda Alınması Gereken Toplam AKTS						30

4.Yarıyıl

Kodu	Dersin Adı	Z/S	T	P	K	Akts
Ait204	Atatürk İlke ve İnkılap Tarihi II	Z	2	0	2	2
Amt202	Not Alma Teknikleri ve Ardıl Çeviriye Giriş	Z	3	0	3	6
Amt212	Söylem Çözümlemesi	Z	1	2	2	4
Amt236	Almanca Konuşma II	Z	1	2	2	4
Amt260	Çağdaş Alman Toplumunu	Z	2	0	2	4
Mtb212	Dilbilim II	Z	2	0	2	4
Zorunlu Olarak Alınması Gereken AKTS Toplamı			11	4	13	24
Kodu	Dersin Adı	Z/S	T	P	K	Akts
Amt226	Kültürlerarası İletişim	S	2	0	2	4
Amt238	Yazılı Metinden Sözlü Çeviriye Giriş	S	2	0	2	4
Amt240	Genel Çeviri II	S	1	2	2	4
Mtb202	Çeviri Araçları	S	2	2	3	6
Mtb206	Çevirmenler İçin Tıp	S	3	0	3	6
Mtb218	Türk İşaret Dili II	S	1	2	2	4
Mtb224	Proje Yönetimi	S	2	0	2	4
Seçmeli Olarak Alınması Gereken AKTS Toplamı						6
4.Yarıyıldan Alınması Gereken Toplam AKTS						30

5.Yarıyıl

Kodu	Dersin Adı	Z/S	T	P	K	Akts
Amt309	Tıp Çevirisi	Z	3	0	3	6
Amt315	Sözlü Çeviriye Giriş	Z	3	0	3	6
Amt323	Çeviri Kuramı	Z	3	0	3	6
Zorunlu Olarak Alınması Gereken AKTS Toplamı			9	0	9	18
Kodu	Dersin Adı	Z/S	T	P	K	Akts
Amt321	Türk-Alman İlişkileri	S	2	0	2	4
Amt327	Popüler Yazın Çevirisi	S	2	0	2	4
Amt335	Tekstil ve Kozmetik Metinleri Çevirisi	S	3	0	3	6
Amt343	Çeviride Düzeltme ve Son Okuma	S	2	0	2	4
Amt347	Sağlık Çevirmenliği	S	2	0	2	4
Mtb303	Terimbilim	S	3	0	3	6
Mtb311	Çevirmenler İçin Hukuk	S	3	0	3	5
Mtb311	Yerelleştirme	S	2	0	2	4
Mtb319	İleri Not Alma Teknikleri	S	2	0	2	4
Mtb321	Çevirmenler İçin Bilim ve Teknik	S	3	0	3	5
Mtb325	Çevirmenler İçin Yazın	S	3	0	3	5
Seçmeli Olarak Alınması Gereken AKTS Toplamı						12
4.Yarıyıldan Alınması Gereken Toplam AKTS						30

6.Yarıyıl

Kodu	Dersin Adı	Z/S	T	P	K	Akts
Amt324	Bilimsel ve Teknik Metin Çevirisi	Z	3	0	3	6
Amt326	Yazın Çevirisi	Z	3	0	3	6
Beb650	Temel Bilgi ve İletişim Tekn. Kullanımı	Z	0	2	1	4
Zorunlu Olarak Alınması Gereken AKTS Toplamı			8	2	9	18
Kodu	Dersin Adı	Z/S	T	P	K	Akts
Amt306	Ardıl Çeviri	S	4	0	2	8
Amt327	Yazılı Basın Çevirisi	S	3	0	3	6
Amt340	Mizah Çevirisi	S	2	0	2	4
Amt346	Spor Çevirmenliği	S	2	0	2	4
Amt352	Kadın Araştırmaları ve Çeviri	S	2	0	2	4
Amt354	Mahkeme Çevirmenliği	S	2	0	2	4
Mtb358	Çeviri Atölyesi I	S	1	4	3	8

1.Yarıyıl Ders Planı

Kodu	Ders	Tür	Dil	T+U Saat	Kredi	AKTS
Tur 101	Türk Dili	Zorunlu	Türkçe	4+0	4	4
Amt 109	Sözlü Anlatım	Zorunlu	Almanca	4+0	4	5
Amt 117	Çeviri Uygulamaları I	Zorunlu	Türkçe	4+0	4	5
Amt 101	Çeviri ve Çevirmenliğe Giriş I	Zorunlu	Türkçe	4+0	4	5
Amt 113	Dilbilim I	Zorunlu	Almanca	4+0	4	5
Amt 115	Almanca I	Zorunlu	Almanca	4+2	5	6

2.Yarıyıl Ders Planı

Kodu	Ders	Tür	Dil	T+U Saat	Kredi	AKTS
Ing 190	İngilizce	Zorunlu	İngilizce	4+0	4	4
Amt 110	Yazılı Anlatım	Zorunlu	Almanca	4+0	4	5
Amt 118	Çeviri Uygulamaları II	Zorunlu	Türkçe	4+0	4	5
Amt 102	Çeviri ve Çevirmenliğe Giriş II	Zorunlu	Türkçe	4+0	4	5
Amt 114	Dilbilim II	Zorunlu	Almanca	4+0	4	5
Amt 116	Almanca II	Zorunlu	Almanca	4+2	5	6

3.Yarıyıl Ders Planı

Kodu	Ders	Tür	Dil	T+U Saat	Kredi	AKTS
Ata 201	Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi	Zorunlu	Türkçe	4+0	4	4
Amt 211	İngilizce I. Yabancı Dil I	Zorunlu	İngilizce	2+0	2	4
Amt 201	Çeviri Kuramları I	Zorunlu	Türkçe	4+0	4	4
Amt 203	Metindilbilim I	Zorunlu	Türkçe	3+0	3	4
Amt 221	Uzmanlık Alan Çevirileri	Zorunlu	Türkçe	4+0	4	6
0	Almanca III	Zorunlu	Almanca	3+3	5	4
	Fef-Bölüm Seçmeli	Seçmeli	Türkçe			4
Amt 225	Karşılaştırmalı Ülke Bilgisi	Seçmeli	Türkçe	2+0	2	4
Amt 215	Karşılaştırmalı Yapı Çözümlenmeleri I	Seçmeli	Türkçe	2+0	2	4
Amt 217	Kültür ve İletişim I	Seçmeli	Türkçe	2+0	2	4
Amt 227	Sözlü İletişim I	Seçmeli	Almanca	2+0	2	4
Amt 229	Yazılı ve Sözlü Metin Aktarımı I	Seçmeli	Almanca	2+0	2	4
Amt 223	Bilgisayar Destekli Çeviri I	Seçmeli	Türkçe	2+0	2	4
Amt 231	İnteraktif Almanca I	Seçmeli	Almanca	2+0	2	4

4.Yarıyıl Ders Planı

Kodu	Ders	Tür	Dil	T+U Saat	Kredi	AKTS
Enf 202	Temel Bilgi Teknolojisi Kullanımı	Zorunlu	Türkçe	2+1	3	4
Amt 234	3. Yabancı Dil I	Zorunlu	Rusça	4+0	4	4
Amt 202	Çeviri Kuramları II	Zorunlu	Türkçe	4+0	4	4
Amt 204	Metindilbilim II	Zorunlu	Türkçe	3+0	3	4
Amt 222	Çevirmenler İçin Türkçe	Zorunlu	Almanca	4+0	4	4
Amt 236	Almanca IV	Zorunlu	Almanca	3+3	5	6
	Fef-Bölüm Seçmeli	Zorunlu	Türkçe			4
Amt 212	İngilizce I. Yabancı Dil II	Seçmeli	İngilizce	2+0	2	4
Amt 226	Karşılaştırmalı Ülke Bilgisi II	Seçmeli	Türkçe	2+0	2	4
Amt 216	Karşılaştırmalı Yapı Çözümlenmeleri II	Seçmeli	Türkçe	2+0	2	4
Amt 218	Kültür ve İletişim II	Seçmeli	Türkçe	2+0	2	4
Amt 228	Sözlü İletişim II	Seçmeli	Almanca	2+0	2	4
Amt 230	Yazılı ve Sözlü Metin Aktarımı II	Seçmeli	Almanca	2+0	2	4
Amt 234	Bilgisayar Destekli Çeviri II	Seçmeli	Türkçe	2+0	2	4
Amt 232	İnteraktif Almanca II	Seçmeli	Almanca	2+0	2	4

5.Yarıyıl Ders Planı

Kodu	Ders	Tür	Dil	T+U Saat	Kredi	AKTS
------	------	-----	-----	----------	-------	------

Amt 333	Multimedya Çevirileri I	Zorunlu	Türkçe	4+0	4	4
Amt 301	Çeviri Yöntemleri I	Zorunlu	Türkçe	4+0	4	4
Amt 231	Sözlü Çeviri Çalışmaları I	Zorunlu	Almanca	4+0	4	4
Amt 347	Almanca IV	Zorunlu	Almanca	4+2	5	6
	Fef-Bölüm Seçmeli	Seçmeli	Türkçe	-	-	6
	Fef-Bölüm Seçmeli	Seçmeli	Türkçe	-	-	6
Amt 325	Ardıl Çeviri Teknikleri I	Seçmeli	Almanca	3+0	3	6
Amt 335	Çeviri Amaçlı Metin Çözümlenmeleri I	Seçmeli	Almanca	3+0	3	6
Amt 329	Çeviride Araştırma Yöntemleri I	Seçmeli	Türkçe	3+0	3	6
Amt 311	İngilizce I. Yabancı Dil III	Seçmeli	İngilizce	3+0	3	6
Dil 331	Rusça II. Yabancı Dil I	Seçmeli	Rusça	3+0	3	6
Amt 337	Ticari Yazışmalar I	Seçmeli	Almanca	3+0	3	6
Amt 231	Hukuk Alanı Bilgisi	Seçmeli	Türkçe	3+0	3	6
Amt 313	Söylem Çözümlemesi	Seçmeli	Türkçe	3+0	3	6
Amt 343	Yerelleştirme	Seçmeli	Türkçe	3+0	3	6
Amt 345	Uygulamalı Çeviri Atölyesi I	Seçmeli	Türkçe	3+0	3	6
Amt 339	Ekonomi Almancası	Seçmeli	Almanca	3+0	3	6

6.Yarıyıl Ders Planı

Kodu	Ders	Tür	Dil	T+U Saat	Kredi	AKTS
Amt 302	Çeviri Yöntemleri II	Zorunlu	Türkçe	4+0	4	4
Amt 332	Sözlü Çeviri Çalışmaları II	Zorunlu	Almanca	4+0	4	4
Amt 334	Multimedya Çevirileri II	Zorunlu	Türkçe	4+0	4	4
Amt 348	Almanca IV	Zorunlu	Almanca	4+2	5	6
	Fef-Bölüm Seçmeli	Seçmeli	Türkçe			6
	Fef-Bölüm Seçmeli	Seçmeli	Türkçe			6
Toplam					17+	30
Amt 326	Ardıl Çeviri Teknikleri II	Seçmeli	Almanca	3+0	3	6
Amt 336	Çeviri Amaçlı Metin Çözümlenmeleri II	Seçmeli	Almanca	3+0	3	6
Amt 330	Çeviride Araştırma Yöntemleri II	Seçmeli	Türkçe	3+0	3	6
Amt 312	İngilizce I. Yabancı Dil IV	Seçmeli	İngilizce	3+0	3	6
Dil 332	Rusça II. Yabancı Dil II	Seçmeli	Rusça	3+0	3	6
Amt 338	Ticari Yazışmalar II	Seçmeli	Almanca	3+0	3	6
Amt 342	Hukuk Alanı Çevirisi	Seçmeli	Türkçe	3+0	3	6
Amt 314	Edimbilim ve Uygulamaları	Seçmeli	Türkçe	3+0	3	6
Amt 346	Oyun Yerelleştirme	Seçmeli	Türkçe	3+0	3	6
Amt 344	Uygulamalı Çeviri Atölyesi II	Seçmeli	Türkçe	3+0	3	6
Amt 340	Ekonomi Almancası II	Seçmeli	Almanca	3+0	3	6

7.Yarıyıl Ders Planı

Kodu	Ders	Tür	Dil	T+U Saat	Kredi	AKTS
Amt 435	Staj	Zorunlu	Türkçe	0+1	4	4
	Üniversite Ortak Seçmeli	Seçmeli	Türkçe	4+0	4	4
	Fef-Bölüm Seçmeli	Seçmeli	Türkçe	4+0	4	4
	Fef-Bölüm Seçmeli	Seçmeli	Türkçe	4+2	5	6
	Fef-Bölüm Seçmeli	Seçmeli	Türkçe			6
	Girişimcilik ve Proje Yönetimi	Seçmeli	Türkçe			6
Toplam					1+	30
Kodu	Ders	Tür	Dil	T+U Saat	Kredi	AKTS
Amt 405	Çeviribilim I	Seçmeli	Türkçe	4+0	4	5
Amt 419	Sözlü Çeviri Çalışmaları II	Seçmeli	Almanca	4+0	4	5
Amt 409	Uluslararası İlişkiler Alanı Çevirileri I	Seçmeli	Almanca	4+0	4	5
Amt 413	Almanca – İngilizce Metin Çevirileri I	Seçmeli	Almanca	4+0	4	5
Amt 431	Çeviri Eleştirisi I	Seçmeli	Türkçe	4+0	4	5

Amt 433	Çeviri Projeleri	Seçmeli	Türkçe	4+0	4	5
Amt 425	Edebiyat Kavramları I	Seçmeli	Türkçe	4+0	4	5
Amt 427	Günümüzde Çeviri ve Çevirmenlik I	Seçmeli	Türkçe	4+0	4	5
Amt 431	İngilizce I. Yabancı Dil IV	Seçmeli	İngilizce	4+0	4	5
Dil 431	Rusça II. Yabancı Dil II	Seçmeli	Rusça	4+0	4	5
Amt 423	Simultane Çeviri Teknikleri	Seçmeli	Almanca	4+0	4	5

8.Yarıyıl Ders Planı

Kodu	Ders	Tür	Dil	T+U Saat	Kredi	AKTS
Amt 498	Bitirme Çalışması	Zorunlu	Türkçe	0+4	4	10
	Üniversite Ortak Seçmeli	Seçmeli	Türkçe	-	-	5
	Fef-Bölüm Seçmeli	Seçmeli	Türkçe	-	-	5
	Fef-Bölüm Seçmeli	Seçmeli	Türkçe	-	-	5
	Fef-Bölüm Seçmeli	Seçmeli	Türkçe	-	-	5
Toplam					4+	
Kodu	Ders	Tür	Dil	T+U Saat	Kredi	AKTS
Amt 406	Çeviribilim II	Seçmeli	Türkçe	4+0	4	5
Amt 420	Sözlü Çeviri Çalışmaları IV	Seçmeli	Almanca	4+0	4	5
Amt 410	Uluslararası İlişkiler Alanı Çevirileri II	Seçmeli	Türkçe	4+0	4	5
Amt 404	Çeviri Eleştirisi II	Seçmeli	Türkçe	4+0	4	5
Amt 428	Edebiyat Kavramları II	Seçmeli	Türkçe	4+0	4	5
Amt 412	Günümüzde Çeviri ve Çevirmenlik II	Seçmeli	İngilizce	4+0	4	5
Dil 432	Rusça II. Yabancı Dil VI	Seçmeli	Rusça	4+0	4	5
Amt 424	Simultane Çeviri Teknikleri II	Seçmeli	Almanca	4+0	4	5
Amt 408	Teknik Çeviri	Seçmeli	Türkçe	4+0	4	5
Amt 414	Almanca-İngilizce Metin Çevirileri II	Seçmeli	Almanca	4+0	4	5
Amt 440	Toplum Çevirmenliği II	Seçmeli	Türkçe	4+0	4	5
Amt 442	Medya Çevirisi	Seçmeli	Türkçe	4+0	4	5
Amt 444	Farklı Metin Çevirileri II	Seçmeli	Türkçe	4+0	4	5
Amt 438	Çeviri Tarihi II	Seçmeli	Türkçe	4+0	3	5
Amt 448	Almanca VII	Seçmeli	Almanca	4+0	3	5
Amt 446	Sağlık Alanı Çevirileri II	Seçmeli	Almanca	4+0	4	5

(<https://ebs.sakarya.edu.tr/Birim/DersPlan/36860>)